

Arstiüliõpilane töötamas perearstikeskuses

Alates 2011. aasta suvest võib seaduse kohaselt tervishoiuteenuse osutamisel osaleda vähemalt IV kursuse läbinud arstitudeng, kes täidab arstikohustusi oma pädevuse ja oskuste piires vastutava arsti juhendamise ja järelvalve all, omamata sealjuures tervishoiutöötaja registreeringut (<https://www.riigiteataja.ee/akt/105012011012>).

Mis kasu saab sellest Eesti tervishoid?

- Lihtsamate ülesannete delegeerimine võimaldab juhendajate tõhusamat ajakasutust ning seeläbi vähendada koormust.
- Arstikutsele omaselt pärandatakse oma teadmisi nooremale põlvele.
- Kaugemas perspektiivis paraneb ravikvaliteet, kuna tulevastel arstidel on võimalik juba varakult rakendada ülikoolis saadud teadmised praktikasse ning seeläbi suurendada oma kogemustepagasit.
- Tulevastel arstidel on võimalus töötada oma tulevasel erialal Eestis ning seeläbi luua ametialaseid sidemeid, mis pikaajaliselt aitab kaasa tervishoiu järjepidavuse tagamisele.

Mis kasu saavad arstitudengid?

- Arstile omase vastutuse tajumine saab alguse juba tudengipõlves.
- Ülikoolis õpitud oskuste ja teadmiste rakendamine õpingute ajal.
- Arstlikku mõtlemise arendamine.
- Omandatakse meeskonnas töötamise kogemus.
- Töötamine motiveerib tudengit veelgi paremini õppima ning õppejõude veelgi paremini õpetama.
- Saadakse juba tudengina aimu Eesti haiglate ja perearstikeskuste töökorraldusest.

Mis kasu saab patsient?

- Lisatõõjõu olemasolu annab rohkem aega patsiendi jaoks.
- Patsiendi usaldus raviasutuse vastu tõuseb, nähes, et haigla panustab noortesse arstidesse
- Küllaldase kogemuse korral on arstiüliõpilasest kasu koormuse vähendamisel ning seeläbi järjekordade vähendamisel.

Kus võiks arstiüliõpilasest kasu olla?

IV kursuse lõpetanud arstitudeng on omandanud teadmisi ja oskusi järgmistes ainetes

Sisehaigused

- reumatoloogia
- gastroenteroloogia
- hematoloogia
- endokrinoloogia
- kardioloogia
- pulmonoloogia
- nefroloogia
- nakkushaigused
- (laborimeditiin)

Kirurgia

- veresoontekirurgia
- üldkirurgia
- traumatoloogia ja ortopeedia
- lastekirurgia
- uroloogia
- anestesioloogia ja intensiivravi
- onkoloogia
- torakaalkirurgia
- kardiokirurgia
- (sõja- ja katastroofimeditiin)

V kursuse lõpetanud tudeng on läbinud järgnevad tsüklid:

- kõrva-nina-kurguhaigused
- naistehaigused ja sünnitusabi
- neuroloogia ja neurokirurgia
- geneetika
- naha- ja suguhaigused
- erakorraline meditsiin
- psühhiaatria
- lastehaigused
- silmahaigused

Kuigi peremeditsiini õpivad arstitudengid alles viimasel VI kursusel, on senine praktika tõestanud, et arstitudengid saavad perearstikeskustes töötamisega hakkama ka juba peale IV kursust.

Kohustused ja vastutusala

Arstiüliõpilane kuulub patsiendi ravimeeskonda. Ta saab hakkama klassikaliste ja laialtlevinud haigusjuhtude diagnoosimise ja ravi ordineerimise ning raviskeemi selgitamisega. Arstiüliõpilase tegelikud töökohustused ja vastutusala kujuneb välja tema ja juhendaja vahelise usalduse alusel ja konkreetse arstiüliõpilase senistele kogemustele ja omandatud teadmistele tuginedes.

Võimalikud tööülesanded

- Anamneesi võtmine
- Patsiendi läbivaatamine ning objektiivse leiu kirjeldamine
- Sissekannete tegemine, kokkuvõtete ja epikriiside koostamine
- Auskulteerimine, palpeerimine, perkuteerimine, kaalumine ja mõõtmine
- Lapse arengu jälgimine
- Esmane diagnoos
- Esmase raviplaani koostamine
- EMOs patsiendi esmane vastuvõtt
- Analüüside tellimine
- Uuringute tellimine
- Saatekirjade kirjutamine
- Uuringutulemuste ja analüüside selgitamine patsiendile
- Ravimite määramine ja korrigeerimine
- Ravi ja haiguse selgitamine patsiendile
- Patsiendi nõustamine ja soovitude jagamine, sealhulgas ka telefoni ja e-meili teel.
- Dokumentide (puudeaste, autojuhi tervisetõend, tervisetõend, relvaluba, teatised) vormistamine
- Töövõimetuse lehtede vormistamine
- Haigekassa arvete täitmine ja arvete tähendusest aru saamine
- Lihtsamad protseduuri: vererõhu mõõtmine, EKG teostamine ja interpretatsioon, rinoskoopia, otoskoopia, süstimine, kõrva loputamine, haavade sidumine, veresuhkru ja INR määramine, uriini ribaanalüüs, võõrkehade eemaldamine.
- Erinevate protseduuride teostamine peale väikest õpetust: günekoloogiline läbivaatus ning analüüside võtmine, astrupi võtmine, haavade õmblemine, intubeerimine, arteri ja veeni kanüleerimine, erinevad punktsioonid, liigesesisesed süstid, abstsesside avamine ja dreeneerimine, sissekasvanud küüne eemaldamine, lumbaalpunksioon, ultraheli uuringu teostamine, luumurdude immobilisatsioon, luksatsioonide paigaldamine, põiekateetri ja nasogastraalsondi paigaldamine, elustamine jne.

Arstiüliõpilase kohustused

- Arstiüliõpilane kohustub täitma temale kokkuleppe korras määratud ülesandeid.
- Arstiüliõpilane kohustub võtma vastutuse enda töö eest. Arstiüliõpilane vastutab temale kokkuleppe korras määratud ülesannete täitmise kvaliteedi eest.
- Probleemi või kahtluse tekkimisel peab arstiüliõpilane pöörduma oma juhendaja poole. Kui juhendaja ei ole nõus arstiüliõpilast juhendama või ei ole kättesaadav, vastutab juhendaja.
- Arstiüliõpilane on kohustatud konfidentsiaalsusele vastavalt arstieetika koodeksile.

Tööandja kohustused

- Tööandja kohustub sõlmima arstiüliõpilasega kirjaliku lepingu.
- Tööandja kohustub määrama arstiüliõpilasele juhendaja.
- Tööandja kohustub maksma arstiüliõpilasele tasu, tasu suurus võiks olla 60% arsti miinimumist.
- Tööandja kohustub Terviseametit teavitama arstiüliõpilase tööleasumisest.
Terviseametile tuleb edastada:
 - Arstiüliõpilase nimi
 - Isikukood
 - Tööle asumise ja töö lõpetamise aeg